

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI DE LUCRU.

Pe unu anu 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anu 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.

Sorisorii nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 48.

Duminică 15 (27) Aprilie

1884.

Brașovă în 14 (26) Aprilie.

Astăzi, pre cându scriem aceste rânduri, fiul iubit al Domnitorului nostru, prințul nostru moștenitor Rudolf împreună cu tânăra și grațioasă sa consortă, princessa Stefania, sunt salutați de către Regele și Regina României și de către populațiunea capitalei române ca oșpeți. Bucurescii au îmbrăcat haine de serbătoare și arhiducele Rudolf va fi întâmpinat cu onoruri strălucite, ce se cuvin numai unui Suveran.

Dintre toate vizitele, ce le-a făcut părăchiei princiare austriacă în lunga sa călătorie din Orient ni se pare, că visita sa la Curtea din Bucuresci posedă importanța cea mai mare politică nu numai pentru Români, ci pentru monarhia întregă austro-ungară.

Încă înainte cu câțiva ani s'ar fi părut că o imposibilitate, după curentul ce domnea la curtea austriacă și după pozițiunea umilită ce-o ocupa p'atunci România, ca clironomul dinastiei habsburgice, a celei mai vechi dinastii în totă Europa, să meargă la Bucuresci spre a saluta pe Domnitorul Țerei românești. Sângele vitezilor români căzuți pe câmpiele Bulgariei nu numai că a redat țerei vechia sa independență, dar i-a câștigat și un loc de onoare în concertul popoarelor europene și astăzi clironomul unui stat puternic, ca monarhia noastră, merge în persoană la Bucuresci spre a dovedi acesta înaintea Europei.

Ce e drept, oficiul nostru de externe a evitat de a da vizitei arhiducelui Rudolf această importanță și a lăsat ca ea să apară ca un act mai mult de etichetă, prin care se dovedescă bunele relațiuni ce există astăzi între curtea dela Viena și curtea română; dar ori-câtu oficioșii austro-ungari ar voi să nege însemnătatea politică a călătoriei părăchiei princiare, această însemnătate se impune prin forța împrejurărilor.

Tot mai mult au trebuit să se convingă cei dela Viena, cari conducă adestinatele monarhiei noastre, că decă este ca împărăția habsburgică se jõe încă de aci în colo un rol însemnat în Orient, se cere înainte de toate ca să-și câștige simpatie statelor și popoarelor dela Dunăre și din peninsula balcanică. Lipsită de această simpatie Austro-Ungaria nu va pute se eserceze nici odată o influență decisivă asupra desvoltării Orientului europen.

Între aceste state înse este fără îndoială România cel mai puternic și mai însemnat, singurul care oferă garanții de ajuns pentru susținerea păcii și a ordinii în Orient. Afară de acesta, celor dela Viena nu le-a putut rămâne ascuns, că Românii, pe lângă aceea că știu se conserve față cu toate puterile mari aceeași lealitate și bună vecinătate, sunt un element de sine stătător, care mai puțin ca ori-care altul este espus influențelor din afară.

Omenii de stat austriaci cunoscându toate acestea trebuia să de o importanță deosebită relațiilor noastre cu România independentă și trebuia să se gândescă serios, cum să se delătureze piedecile, ce se opuneau și se opun încă și azi unei perfecte înțelegeri între aceste dou state. Nu scim încătu diplomația austriacă a implinită această cerință, dar credem că cea mai

mare greșelă din partea ei ar fi decă din primirea strălucită, ce i se face prințului nostru de coronă la Bucuresci și Belgrad cu intervențiunea organelor stăpânirii, ar deduce, că grava problemă a politicii austro-ungare: câștigarea simpatiei poporului român și serbesc este deja rezolvată în mod mulțamitor.

După a noastră părere mai trebuie să trecă încă cât-va timp și multe trebuie să se întâmple, nu în afară, ci în întrul acestei monarhii, până cându se ne putem dice cu totă siguritatea, că am câștigat simpatia Românilor și a Sârbilor independenți pe deplin și că nimic nu mai pôte să rumpă legăturile acestor state cu împărăția popoarelor austro-ungare.

Astăzi arhiducele Rudolf este salutat în Bucuresci nu numai ca fiu al împăratului Francisc Iosif, ci și ca viitor Domnitor peste trei milioane de Români supuși dinastiei habsburgice, și este aproape cu neputință ca în păharul de bucurie, ce le-o prepară Bucurescenilor venirea clironomului austriac, să nu se amestece și o picătură amară, când se vor gândi la starea asuprită și la prigonirile ce trebuie să le sufere azi frații lor de dincoace.

În urările căldurose, ce se vor aduce prințului nostru moștenitor de către populațiunea capitalei române, suntem siguri, că este exprimată și speranța, că în viitorul cel mai de aproape se va îmbunătăți și sârtea poporului român de dincoace prin puternica intervenire a casei domnitoare habsburgice. Speranța e justă, și credem că decă nu s'ar împlini, viitorul monarhiei noastre s'ar întuneca, căci acesta ar fi o tristă dovadă, că omenii ei de stat nu pun preț pe simpatie adevărate ale popoarelor din Orient.

Speranța și dorința fraților noștri, noi cești de dincoace, în totdeauna credincioși supuși ai casei domnitoare, o sântim îndecit și înmii și în semnul acesta înălțăm rugile noastre cătră ceriu ca să scutescă scumpa viață a părăchiei princiare de coronă și să-o aducă érași în deplină sănătate în mijlocul augustei sale familii și a popoarelor monarhiei.

Sciri telegrafice.

(Serviciul particular al „Gazetei Transilvaniei.”)

Pesta, 25 Aprilie. — Comisiunea financiară a camerei deputaților a primit proiectele d'a se răscumpără de stat prima cale ferată ardelenă și calea ferată Dunărea-Drava. La cea dintâia constată secretarul de stat Baross, că au fost malversațiuni, dar că s'au luat dispozițiuni, ca statul să nu sufere nici o pagubă.

Varna, 25 Aprilie. — Yachtul „Miramar Izzedin” a sosit eră s'era la 8 ore. Populațiunea orașului și colonia austro-ungară a salutat cu entuziasm părăchiei princiare de coronă, care peste noapte a rămas pe bordul „Miramarului.” Azi dimineață la 6^{1/2} ore apăr prințele Bulgariei pe „Miramar”; după un sfert de oră s'a întors cu părăchiea princiare de coronă. Municipalitatea presentă pâne și sare pe tave de argint. Tinerimea scolară înmână princesei de coronă buchete; după presentarea corpului consular și a deputațiunii coloniei austro-ungare, părăchiea princiare de coronă cu prințele Bulgariei și cu suita își continuă călătoria la Ruscuc.

Belgrad, 25 Aprilie. — Pentru primirea lui Rudolf și a Stefaniei orașul se împodobesc de pe acum cu stindarde.

Viena, 25 Aprilie. — Invitarea guvernului britanic s'a imănat deja; se pare, că există încă greutate, ce le fac unele puteri cu privire la programă.

Adunarea alegătorilor români din județul Brașovului.

Vineri, 13 (25) Aprilie, alegătorii români din cele 4 cercuri electorale ale orașului și județului Brașov s'au întrunit în număr de 500 în sala Hotelului Nr. 1, ca să hotărască asupra atitudinii ce au se observe delegații lor în viitoarea conferință generală ce se va ține în Sibiu.

Ședința s'a deschis de vice-președintele comitetului central electoral d. adv. Octavian Sorescu, printr'un discurs potrivit în care a arătat cauza pentru care s'a convocat adunarea și recomanda solidaritatea, singurul mijloc prin care se pôte ajunge la scop. Citi apoi adresa polițienescă în care se reamintesc ordinele ministeriale: d'a nu se trată nimic ce nu e în programa adunării și d'a nu se turbura ordinea publică. (D-nul adv. Puscariu esclamă foarte nemerit: Asta-i ca în timpul absolutismului!)

În urma acestora, comitetul central electoral și-a dat demisiunea și s'a ales președinte ad hoc d. adv. Octavian Sorescu, care a condus adunarea.

D. Diamandi Manole, luând cuvântul, a vorbit cu multă inimă pentru unire și solidaritate, combatându pe aceia cari se încercă a desbină nemul românesc. Desbinările, dise d-sa, nici odată nu duc la un bun sfârșit. Arată apoi că Românii nu'și pot eluptă drepturile lor, decă nu vor forma toți un mănunchiu pe care se nu'lu pôte rupe adversarii noștri. Apoi citește o declarațiune și cunsiliază adunarea ca să o primescă în unanimitate, fiind calea indicată în ea singura aptă d'a duce la îndeplinire dorințele partidei naționale române.

D. Dr. A. Mureșianu sprijinesce propunerea d-lui Diamandi Manole și cere ca în declarațiune să se dică, în loc de partida națională română din monarhie: „partida națională română din Transilvania și Ungaria;” totdeodată mai propune ca declarațiunea să fie votată prin sculare, ca să se accentueze cu mai multă putere primirea ei.

Primindu-se aceste două propuneri, toți cei de față se redică în picioare și votează unanim următoarea

Declarațiune.

Alegătorii români din orașul și comitatul Brașovului, întruniți astăzi, Vineri 13 Aprilie, în conferință generală, declară solemn și unanim că aderă la programa satorită de adunarea generală dela 12—14 Mai 1881 în Sibiu; declară și se obligă a fi solidari întru toate cu hotărârile ce se vor lua în viitoarea conferință a partidei naționale române din Transilvania și Ungaria, care conferință se va ține în primăvera acestui an érași în Sibiu.

După primirea entuziastică a acestei declarațiuni, la propunerea d-lui Dr. N. Popu s'au ales în comitetul central de acțiune următorii domni:

Cercul I: Dr. N. Popu. G. Perșenariu pr. G. B. Popu. Gl. Porescu. Oct. Sorescu. Aurel Mureșianu. Dr. Neagoe.

Cercul II. Diam. Manole. Ion Lengeru. Lud. Romanu. Ion Stinghe. jun. Dumitru Pascu. Ster. Stinghe. S. Mărgineanu. V. Voina. G. Navrea. Th. Zernoveanu.

Cercul III. Radu Popea, pr. Alexe Verzea, pr. George Ludu, pr. Eremia Verzea, pr. George Dogariu, pr. George Urdea, pr. Anast. Barseanu, invet. Math. Grama.

Cercul IV. Iosif Comanescu, pr. Iosif Micu, pr. Alex. Măierușianu, pr. Ion Marin, invet. George Proca, invet. Dumitru Nan, pr. Stefan Tausu, invet.

În urma acesta, s'a procedat la alegerea delegaților și s'au ales unanim: în cercul I, dd. Dr. A. Mureșianu și G. B. Popu; în cercul II, d. Diamandi Manole și Preotul V. Voina; în cercul III, dd. Alex. Verzea și Victor Popea; în cercul IV, dd. Dr. I. Neagoe și Sim. Mărgineanu, adv.

Conferința a decurs în cea mai exemplară ordine, ceea ce face onoare alegătorilor români.

Felicitări la adresa noastră.

Cricău 15 Aprilie.

Gratulez atitudinea d-vastră și curajul dezvoltat față cu apăsătorii noștri.

Grigorie Mezei.

Sibiu 15 Aprilie.

Gratulez la avansament.

Ionu Popa.

Lippa 17 Aprilie.

Gratulez la progresul, că diarul d-vastră prețuit apare în totă ziua.

I. Ardeleanu.

Selșigu 18 Aprilie.

Vă gratulez și vă poftesc succesul la întreprinderea măreț.

Teodoru Indreși, protopop.

Becheșu 18 Aprilie.

Primiți gratulațiunile mele cele mai sincere pentru aparițiunea cotidiană a multu prețuitului diar, ce-lu redigeti.

Al. Sterea Șulău.

Veteranul diar de dincolo de Carpați „Românul” ne salută cu următoarele cuvinte:

„Gazeta Transilvaniei,” începând cu numărul dela 1 Aprilie a devenit diar cotidian. Prin'o stăruință neobosită și o muncă neîntreruptă, d. Dr. Aurel Mureșianu, directorul acestui diar, a isbutit să-i creeze mijloce îndestulătoare pentru a-lu pute scote în fie-care zi.

„Gazeta Transilvaniei” va împlini în curând cincideci de ani dela aparițiunea sa. Nu ne îndoim, că și de aci înainte Românii din toate părțile îi voru da celu mai mare sprijin. Românii de sub corôna S-lui Stefanu din parte-le au salutatu cu bucuria noua cale, pe care a apucatu „Gazeta” și adresările de felicitare îi vinu din toate părțile.

Mulțmindu din totu sufletulu pentru aceste încurajătoare dovești de simpatia, dorim ca urările ce ni se facu să fie făcute într'unu ciasu bunu!

Lugoșu, 6 Aprilie 1884.

Domnule Redactoru!

Cu câte-va săptămâni înainte de acesta vă arătasem într'o corespondință prigonirea începută asupra studenților români dela gimnasiulu din Lugoșu din cauză, că aceia ținură o ședință publică. După trimiterea acelei corespondințe se mai întâmplă totu în acea afacere lucruri demne de a fi substernute apretierei on. publicu român.

Nu am voit însă a reveni la acea cestiune, mai înainte de a pute notifica desnodământulu ei finalu. Acuma, deoarece acela a sositu, mi iau voie a relua firulu istoriei, ce din bagatelă, cum se păre unora a fi, deveni la urmă lucru foarte seriosu, căci din ea vedem intențiunea, ce o au cei de la putere de a ne paraliza câtu mai multu, precum pre alte terenuri, așa și pre celu alu învățământulu, șicanându în totu modul tinerimea noastră, persecutându-o și făcându-o să părăsească studiulu său să trecă preste fruntarie, pentru că în modul acesta să împedece formarea generațiunei noue, să rărescă numărulu oștenilor din legiunea tână, carea va avé să dea pieptu cu ei. Spre acestu scopu răutăciosu, ei au în serviciulu lor pre mulți din acei rățaciți dela tabăra națiunei lor, cari nu cunosc altu idealu, afară de interesulu propriu și căruia sacrifică: mamă, tată, națiune, limbă și totu ce-i mai sfântu pre acesta lume și cari se alătură cu trupu cu sufletu la aceia, pre cari i vedu că sunt puternicii țilei. — Pre unii rățaciți ca acestia i vedem astăzi punendu multu zelu în persecutarea tinerimii române, ca și cându și ei ar fi adevărați descendenți ai lui Árpád, pre cându numele lor i aréță a fi Slovaci, Armeni sau cine mai scie ce, numai Maghiari nu. Va fi destul a produce nume ca și Kalyáosky, Lehotzky, Klein, Fecht, Breanu, Petracu etc., totu nume de profesori dela gimnasiulu Lugoșulu, pentru a-le afla adevărata lor naționalitate.

Dar destul că ei figură de cei mai aprigi Maghiari. Acești domni profesori, voind a pune mână pre biblioteca studenților români, după ce încercarea de a amăgi pre tineri să o transporte din localulu școlii gr. or. în gimnasiu nu li succese, merseră și încălcără localulu școlii gr. or. mai întâiu singuri, apoi cu subprefectulu (solgăbirăulu) și fără vr'o cauză sigilară biblioteca, după ce mai întâiu scoseră din ea registrulu cărților. În contra acestei procedări ilegale se înaintă recursu bine motivatu (?) din partea competentă. Ce avé însă să se întemple cu ținerii, cari cutezară a-și esercea limba în această țeră atât de liberală (?) guvernată?

Printre studenți se lățise vestea, că din consiliulu profesorilor eșise sentința de eliminare a 6 din tineri, cari participaseră la ședință și că această sentință este trimesă locurilor mai înalte spre aprobare. Se vede însă că acolo li-se cassă o sentință atât de patriotică (?), căci numai astfel se potu explica cuvintele unui profesor adresate unui student: „Decă voiă ministrulu de culte, te pute duce la dracu.” Ce făcură însă neofiti Maghiari (cu puțină excepțiune), ca să-și arate puterea de răsbunare? La 3 inși, doi din clasa a VI și altulu din clasa a IV dederă din purtarea morală notă rea.

Și să însemnă, că unul, Ioan Lupulescu, este primul eminentu în a 6-a clasă și celu mai bun studentu în totu gimnasiulu și până aci cu purtare morală esemplară; alu doilea, Stefanu Lipovanu, de asemenea studentu foarte bun cu purtarea morală bună; nu mai puțin și alu treilea. Nu se mărginiră domni profesori la atăta, ci dederă tuturor studenților români, cari participaseră odată său de două ori la societatea română, din purtarea morală calculu de: puțin legalu său abia legalu. Éra scăderea notelor din eminențe în prime studenților celor mai buni și clasificarea de totu rea a celor mai slabi dovedesce din destul scopulu conjurațiilor noștri dușmani: de a împușină studenții români, de a desgusta pre cei mai buni și de a împedea pre cei mai slabi dându-le note rele.

Cei trei cu calculu rău din purtarea morală voru trebui negreșitu să trecă preste fruntarie, ca să-și continue studiile. Atestatele lor semestriale sunt și trimise la Ministrulu Instrucțiunei.

Venim acuma a întrebă, cum, pre ce base a datu corpulu profesoralu calculu rău din purtarea morală celor trei studenți, căci asemenea calculu se dă celor ce vizitează locurile publice neonest și alte de acestea, pe cându însă celor trei nu li-se pôte impută așa ceva. Că învață limba maternă, studiu obligatu în gimnasiu pentru Românii, că au ținutu o ședință publică, cred că o minte sănătoasă nu o pôte găsi de purtare morală rea. Dér lucrulu este deja făcutu și apoi a recurge astăzi noi Românii contra unei ilegalități, este a-ți aprinde și mai rău paie 'n capu; sciutu este, că Românulu din partea Maghiarulu a-i se face dreptate, ar fi atăta, câtu a-și renegă Ungurulu totu trecutul.

Lozinca Maghiarilor a fostu și este: prigonirea Românilor ca Românii adevărați pre toate terenurile, ca să rămână fii lui Árpád singuri stăpâni pe locurile noastre. Pe tânării inteligenți suspiunându-i de Daco-româniști, nu încetează a-i trâmite în România.

Dar cu modul acesta nu voru ajunge a rămâne

singuri în acesta patriă iubită de noi mai mult decât de ei, nici a-ne contopi în elementulu lor, nici a-ne îndulci pentru idea înfrățirii cu ei. Aru trebui să scia, că tânării prigoniti de aici trecu, ce este dreptu, fruntariile, însă cu pieptulu colcându de răsbunare și cu acea rezoluțiune, cu carea vâdura în istoria străbunilor Muciu Scevola intrându în castrele regelui Porsena.

Ce se mai plângă Ungurii de o Români iredentă, când ei și-o pregătesc și ei doresc se-o aibă? —

De trei ori durerosu lucru-i însă, când vedem, că astăzi ca odinioara în timpurile nefaste, când prin lege erantă opriti, nu putem gusta nectarulu științei nici chiar în institutulu ridicat din sudore de sânge a poporulu român! Căci bine să fimu înțelesi, acestu gimnasiu este ridicatu cu banii populațiunei comitatulu și acesta în absolută majoritate este română. Și după adevăr și dreptate, Românii ar fi îndreptățiți a cere ca cel puținu trei studii să se propună în limba română. Dar departe de a ridica asemenea pretențiune îndreptătită, nu au macar mângăierea, ca să-și pôte cresce fii într'ensulu, căci sub preteste meschine sunt eschiși și siliți să trecă fruntariile, pentru ca să se lumineze mai departe.

Purtarea Maghiarilor însă sperăm că va avé efectulu salutaru asupra Românilor bănățeni, că vâdându-se tratați atât de nedemnu, și voru ridica cu sudore propriă unu gimnasiu naționalu, la care să pôte recurge tinerimea setosă de învățatură.

Incheiți rândurile acestea cu cuvintele marelui poet V. Alecsandri:

Până când se credea lumea, o copii de Români,
C'ori-ce doru de libertate a peritu, s'a stinsu din voi;
Până când se ne totu plece cruda, orba tiraniă,
Și la căru'i de trufia să ne 'njuge ca pe boi?!

I. Sonea.

Dreptulu limbilor în statură cu naționalitate micșă.

(Urmare.)

Alsacia-Lotaringia*).

Evenimentele politice, cari au adus cu sine cădere Alsaciei-Lotaringiei la imperiulu germanu, ne arătu că Germania urmăresce pe față în provinciile imperiale de nou căștigate o politică de germanizare. Decă de sine se înțelege, că aci întâmpinăm în legislațiune prepușine dispozițiuni pentru regularea drepturilor limbilor în înțelesulu egalei îndreptățiri. Numai fiind-că suntem consecinți și ținem la tema, ce ne-am propusut, adede a produce unu tablou câtu se pôte mai sinopticu de pre relațiunile limbistice în toate staturile mai mari cu naționalitate mixtă, ne vedem îndemnați, ba, constrâși chiar, a mai adauge la espunerea noastră încă o parte mai puțin interesantă (Polonia-prusiană și rusescă).

O parte din populațiunea Alsaciei-Lotaringiei, numără mai bine de 1½ milionu și, care cum se știe este de origine curatu germană, (din Lotaringia și adede din prejurulu Mețulu) a fostu înstrăinată cu timpul de limba sa maternă și vorbește mai preste totu francezesce. Totuși în partea aceea a Lotaringiei, ce se întinde dela Vogesi până la Mețu, se vorbește mai multu germănesce, ca și în Alsacia. În viața socială și în

* Alsacia-Lotaringia seu Elsația-Lorena (Lotharingen, das Reich Lothars; germ. Elsass-Lothringen) sunt două provincii germane, cari au datu ansă la rezoluțiune dela Francia și Germania (resp. Prusia) din anii 1870-71, ce s'a terminat cu căderea lui Napoleon III. cu întemeierea republicei a treia franceze și cu restaurarea imperiului germanu (ianuaru 1871) sub dinastia Hohenzollerilor.

FOILETON Ū.

Satul cu comorile.

Novelă populară.

(Urmare.)

Atunci deodată sare Alexandru, roșu și galbinu în față de cătrănit și strigă:

„Purcarulu și vâcarulu, care vă mană vitele la câmpu, îi plătiți mai multu de câtu învățătorulu vostru, care vă cresce copiii și copilele în frica lui D-șeu și alte lucruri folositoare. Dér copiii voștri sunt omeni după tipulu și asemănarea lui D-șeu, nu dobitoce necuvântătoare. Nu vă este rușine de păcatulu, ce faceți? — Sciu pre bine, că lada satulu e totdeuna golă, cându trebuie să dați pe ceea ce este de lipsă, și că bieții omeni, cari abia au cêpă și mămăligă, nu-și potu plăti învățătorulu, d'aceia mă îndatorez a vă fi învățătoru și nu vă ceru nimic. Mai dicitu odată: vreau să fiu învățătoru și nici comuna, nici singuraticii, să nu-mi plătescă o para chioră!”

Omenii se uitau unii la alții cu gurile căscate. Nu-și credeau urechilor. După-ce se mai desmeticiră, unii strigau, că nu le trebuie dicitu, că vrea să le vândă sufletele copilașilor diabolulu. Cei mai mulți din contra gândiau, și cu totu dreptulu, că învățătoru mai ieftinu nu-și potu căpêță, și astfel strigau și făceau larmă, că Sandulu să le fie învățătoru. Făcându-se alegere, partida lui Cremene căđu.

Irina, auzindu acestea, eră să-i crepe obrazulu de

rușine. Alexandru să primescă a fi învățătoru? pe cându în satu numai purcarulu și păzitorulu de nopte erau mai pe josu de câtu învățătorulu! Numai de câtu o tulă la móră, ca ieșită din minte și ca și cându i s'ar fi întemplatu cea mai mare nenorocire. Chiar și morarulu supăratu, clătina din capu dicitu: „mi să pare, că lui Alexandru îi lipsesce o dogă.”

Alexandru rămase la hotărîrea lui. Deregătoru satulu l'au și propus de învățătoru la locurile mai înalte. Elu să duse acum la orașu, făcu examenulu de lipsă și fu întăritu în totă forma.

7. Alexandru ține școlă.

„Irină, Irină, nu mă supără cu nemulțămirea ta și nu fi atătu de obidat,” dicese Alexandru cătră nemângăiata fată a morarulu. „En privesce! bêtării sunt stricați, ei nu le mai potu îndrepta. Cine scie, decă prin o crescere bună a copiilor nu voit pute aduce éra în veda satulu nostru, atât de urgisit. Altă cale nu este. Adevăratu că învățătorulu din satu este nebagatu în sémă și desprețuitu, dér, câtu de tare s'a dejositu Mântuitorulu lumei, ca să îndrepte, să învețe și să fericescă pe omeni! De amă avé noi cărmuire înțeleptă și cu sufletu, care s'ar interesă de binele sâtenilor mai multu ca d'alți lor, ar pune mai multu prețu pe învățătorulu din satu.”

„Alexandre, Alexandre!” strigă Irina, „nu scii ce rău ai lucratu.” Dér nu spuse pentru ce.

Intr'aceia, apropiându-se érna, Alexandru începă cu școlă. În ziua dintăiu se puse și primu băieții la ușă. Cei ce aveau încălțăminte întinate trebuiau mai întâiu să și le curețe cu paie său cu răzăitoarea de feru

făcută anume de Alexandru pentru aceea, ca să nu mănjescă podinile curate din școlă. După aceea fieru ia îi dá mâna prietinesce. Decă vr'unulu nu ar mână curățile, ilu trâmitea în curte la fantăna, ca să spele. Decă pèrulu nu le eră bine pieptenatu îi trâmitea, pe acasă, să se pieptene. Ér pe cei curati bine pieptenați, zimbindu îi sârută pe frunte.

Copiii și copilele nu sciau ce însemneză asta, unora le eră rușine, alții rideau, alții plângeau. Așa ca nu li se mai întemplase nici odată.

A doua și a treia zi Alexandru primia băieții la ușă. Asta merse așa câteva zile, până ce toți s'ar larii veniră așa cum poftia elu. După aceea îi primă în școlă. Decă se întâmplă să mai vină câte unulu pieptenatu, ori cu încălțăminte întinată, câte o oră trégă ilu pune se stea în mijloculu școlii, ca să fie risulu celor lalți, pe urmă ilu trâmitea a casă să curețe.

În satu se supérau mulți pe Alexandru, dér școlă nu-i puteau porunci. Aici trebuia să lase după vrea elu. În câteva săptămâni, copiii de școlă, micșu mare s'erac și avutu, toți până ntr'unulu eră curăți, cel puținu până se aflau la învățătoru.

Dér Alexandru nu se ndestulă cu atăta. După se deprinse băieții câteva luni la rânduélă, își îndreptă luarea aminte asupra îmbrăcăminte lor. Hainele elu, să nu fie murdare, pêtate, să nu fie cu praftu și roiu, chiar și decă sunt vechi și rupte. Cela ce se întâmplă în săptămâna eră mai curățel nu numai în școlă, dér și afară de școlă, prin satu, pe uliță și în biserică, eră iubitul lui. Aceluia în săptămâna întâiu îi dá

municațiune însă, mai ales în orașe, este limba franceză limba dominantă.

Guvernul imperial german însă a impus acum pentru aceste provincii ca limba de afaceri a autorităților administrative și judiciare și de instrucțiune în școlile mijlocii și superioare limba germană. Era pentru părțile provinciei cu populațiune, care vorbesc francezește, s'a păstrat în școlile populare limba franceză ca limbă de instrucțiune. Și pe tărâmul justiției și al administrațiunii precum și în corpurile reprezentative s'a concesi locuitorilor, cari vorbesc francezește, usul limbii franceze pe un timp parte hotărâtă, parte nehotărâtă. Astfel conține legea dela 14 Iuliu 1871 cu privire la limba de afaceri a judecătorilor următoarele dispozițiuni: Pertractarea orală înaintea tribunalelor de comerț și de pace, precum și în afaceri polițiene și corecționale se poate face (§. 11 alu legii citate) în limba franceză fără a mai lua un dragoman, decât toate persoanele active și participante știu această limbă și decât partidele, martorii și esperții nu cunosc limba germană. Sub asemenea presupunere se poate face o ascultare judecătorească pe lângă o pertractare orală, și fără de aceea în limba franceză, fără a mai acvira un dragoman. Liberarea sentinței însă (§. 12) se face în limba germană, și speșele traducerii, ce are a se da la cererea partidelor, au să le poarte acestea. Din celelalte dispozițiuni ale citatei legi, care conține în paragrafi 13 și 14 numai concesiuni transitorii, și prin urmare deja espirate, cu privire la usul limbii franceze pentru pertractări notarilale și pentru pleoariile și actele advocațiale, mai este de relevat §.-lu 15.

Tergul Murșului 10 (22) Aprile. Conferința electorală a aderenților partidei naționale române a decurs astăzi aici în ordine esemplară. Au participat din trei cercuri electorale peste 200 alegători, cari în unanimitate și cu entuziasm s'au dechiarat pentru programa din 1881 Maiu. Pe larg cu proxima ocaziune.

R. Fogarași.

Drama de la Circu.

Cetim în »România« din București: În sera de Pasci, o mare nenorocire s'a întâmplat în Circul Sidoli de pe Bulevardu. Pe la 9 și jumătate, venind o puternică furtună, a desfăcut o parte din pânza, ce acoperea clădirea Circului, cauzând stingere mai multor lămpi. A patra parte din publicu, vedându aceasta, a părăsit localul. D. Sidoli, eșind afară, asigură publicul că n'ar fi nimic, vântul are să treacă și că reprezentajia poate urmă, clădirea înfățișându destulă siguranță. Pe la orele 10 însă, două pocnituri puternice se auziră. Jipete sfâșiătoare. În momentul acela, o pânză se lăsă jos acoperind publicul de prin stăle. Lămpile se stinseră, oamenii, bărbați, femei și copii începură a da năvală la ușă. În cădere, o parte din pânză luă focu. Atunci țipetele deveniră îngrozitoare. În mintea fie-căruia venise nenorocirea de la Ringtheater din Viena. Ce eră de făcut. Oricine își poe închipui. Viața fiind scumpă, fiecare se silia să și-o salveze. De aci îmbrânceli și inghesueli, cari au ocazionat mărtașe de femei și a unui bărbat și rănierea a unui număr considerabil de omeni. Se zice, că ar fi murit cinci persoane, între cari putem numi pe d-ra Șerbănescu și o doamnă de pe strada Senatului. D. Al. Marghiloman și d. generalu Haralambie au fost tare răniți. Mare parte dintre femei

și dintre răniți au fost duși în cafenea Grand-Hotel de Bulevard, unde li s'au dat primele ajutoare. Domnișorei F..., care venise cu guvernanta, i s'au rupt urechile de unu miserabilu, care găsise tocmai momentul să-i fure cerceii. Pe la 10, s'a desfășurat cumplita dramă la Circu, și d'abia pe la 11, funcționarii înalți ai Poliției și-au arătat pe la circu fețele. Pompierii au sosit după ce ieșise totă lumea din Circu. Acesta este fidelă descriere a nenorocirii întâmplate în prima și de Pasci.

București, 13 Aprile.

Marț pregătiri aci pentru primirea părechi princiare de coronă. Câmpul dela Băneșa plin de armată. Stradele principale se împodobesc. Se iau diferite dispozițiuni polițienești pentru circulațiunea publicului. Poliția cumpără flori pentru înfrumșetarea stradelor, umblă din casă în casă și obligă pe locuitori să facă steguri austro-ungare și să le aterne pe la uși și ferestre în zilele de 13, 14 și 15. Mare mișcare în capitală; din provincie sosesc multă lume.

București 26 Aprile (Telegr. Gaz. Trans.)

Timpul fiind ploios, armata a defilat dinaintea palatului regal de pe calea Victoriei; aspectul marșal. Dorobanții în costume române escelau; mii de omeni pe strade. De seră mare bal. La noapte înalții oșpeți plecă.

Diverse.

Sinodul arhidieceșan gr. or. își va începe în Sibiu ședințele sale ca de ordinari în Dumineca viitoare (D. Tomii).

Dulap ruptu. — În ziua de Pasci s'au întâmplat mai multe nenorociri în București. Afară de incidentul din circulu Sidoli, s'a rupt unu dulap (scrânciobu), care se numește la Piperă, tocmai pe când se învărta cu cea mai mare repeziune. Două persoane au murit, și unei fete i s'au rupt amândouă mâinile. Dulapul încă fusese vizitat de unu ingineru, ca și circulu Sidoli.

Prințul Nichita. — „Pol. Corr.“ spune că principele Muntenegrului Nichita are de gând să dea poporului său o constituțiune și să creeze o cameră de deputați.

Prințul de coronă. — Se facu pregătiri mari în București pentru primirea arhiduceului Rudolf și a soției sale. Înalții oșpeți au sosit Vineri în București. Ați Sâmbătă se face pe câmpia Băneșei o mare manevră militară executată de unu corp de armată. Sera va fi balu în sala teatrului, de unde prințul și princesa de coronă voru pleca de dreptul la gară.

Prințul Bulgariei. — Lună a fost în București principele Alexandru alu Bulgariei și a făcutu o vizită M. S. Regelui României. Principele Alexandru a luat dejunul la palatu, și după ameză a plecat la Ruscicu.

Granițele închise. — »România Liberă« cere, ca ministrul de esterne alu României să ia măsuri în contra abuzului, ce facu Ungurii de dreptul de carantină, de ore-ce pesta bovină nu mai există în România.

Atentat pe drumul de feru. — La Șeica-mare puse unu individ, până acuma încă necunoscutu, Joia trecută sera 15 snopi de fașine pe șinele drumului de feru. Trenul, care venia la 10 ore dela Sibiu, a fost opritu, fără să iasă din șine (deraieze). A întârziat numai cu o oră. O anchetă judecătorească cercetază după făptuitoru, care poe că a voit, ca să deraieze trenul său și să răsbune asupra cantonerului, scoțendu-lu din pâne.

chipu său o colă de hârtia albă, într'a doua altu semn de distingere, în sfârșitu o sêrutare înaintea tuturor. Celu sârutat avea apoi dreptul a se plimă Dumineca cu învțătorul său decât ninge și eră timpul uritu a petrece la elu acasă și a se uită într'o carte mare cu chipuri, din care învțătorul scia să spună multe istorioare frumoșe.

8. Ce să întâmplă în școlă mai departe.

Prin satu eră mare sgomotu. Se vorbea, că Alexandru strică băeții, că bagă în ei lege nouă și că nu învață nimic dela elu. Pentru-că îi prindea pe toți mirarea cum trăgeau acum copii pe fie-care și se mersă la școlă, pe cându de comunu, nu se pré obicnuesc a a cercetă bucuroșu școlă. Asta e unu lucru contra firei. Pe lângă aceea în școlă eră tăcere, ca în biserică, pe cându omenii din bătrâni au pomenitu, că în școlă se fie o larmă și unu alaiu, de resună satul. Astăzi, chiar în orele de cântări se aude numai unu murmură ca de albine. Mai departe, la rugăciuni se facu innoiri superăcioșe și copiii se deprind la vrăjitorii.

Aceștea și alte cârtiri ajunseră în sfârșitu la urechile preotului, cum și la ale inspectorului școlar din orașu. Și fiind-că în faptă nime nu scia și nu înțelegea ce să întâmplă în școlă, se rându o comisiă de cercetare. Asta se compunea din doi domni dela orașu și din preotul satului. Tustrei aceștia intrară într'o dimineță pe neașteptate în școlă, înainte d'a se începe lecțiile. După-ce spuseră învțătorului, de ce au venit, cerură ca în fața lor să urmeze cu băeții așa, cum face cându se află numai elu singuru cu densii.

Băeții veneau unul câte unul. Îți eră dragu de ei, să-i veți, cum veniau de liniștiți și câtu sunt de

Se caută pentru Gazetă unu Culegătoriu de litere la Tipografia Alexi în Brașov.

Dare de semă.

(Urmare.)

Prin colecta de la Adalbert Mihailovicu, adv. în Șeria: Ioan Vancu 2 fl., Ana Vancu 2 fl., Liviu Beldea 5 fl., V. Zsiros 1 fl., I. Bogdan 2 fl., Adalbert Mihailovicu 10 fl. — Prin colecta dela Gregoriu Marinescu, din Lipova: N. Scherban 2 fl., Ioan Ardelean 1 fl., Ioan Tuducescu 2 fl., Marinescu 2 fl., Aurelian Micu 1 fl., Hotorats Mladinu 1 fl., Adrian Micu 1 fl., Clement Rațu 2 fl., David P. Simon 2 fl., Constantin Dogevits 1 fl. — Prin colecta dela Vasiliu Ignatu adv. în Beiuș: Vasiliu Leșan 1 fl., A. Antal 1 fl., Petru Mihutu 1 fl., Ioan Buteanu 1., Ioan Ardelean 1 fl., D. Negreanu 1 fl., Georgiu Marinescu 1 fl., Iosif Gallu 1 fl., Vasiliu Pappu 1 fl., Georgiu Borha 1 fl., Demetriu Fekete 1 fl., Georgiu Papu 1 fl., Eufemia Stefania-Duma 1 fl., Ambrosiu Cretz 1 fl., Alexiu Ardelean 1 fl., Gavrilu Cosma 1 fl., Ioan Lazaru 1 fl., Alexandru Gramma 1 fl., Ana Cosiolțeanu 1 fl., Ioan Erdely 1 fl., Constantiu Boitz 1 fl., Vasiliu Ignatu 3 fl. — Prin colecta dela Ioan Bartolomeiu, din Caransebeș: Ștefan Vellova 1 fl., Petru Popovicu 1 fl., F. Adamu 1 fl., Ioan Bartolomeiu 1 fl. — Prin colecta dela Dr. N. Ciacanu, medicu în Pecica: Georgiu Petrovicu 5 fl., Sidonia Tamasdanu 10 fl., Etelea Popa 5 fl., Ioan Ardelean 2 fl., Petru Cimponeri 2 fl., Emilia Ciorgariu 2 fl., Luisa Barbura 10 fl., Ana Novacu 3 fl., Iulia Iosa 2 fl., Sofia Ghebeșu 2 fl., Dr. Ciacanu 2 fl. — Prin colecta dela Justinu Popovicu, din Ghiula: Justinu Popovicu 2 fl., Iositu Besanu 1 fl., Ioan Marcușu 50 cr. Petru Biberia 1 fl., Elena Biberia 1 fl., Lazaru Bogariu 1 fl. — Prin colecta dela Nicolau Zigrea, adv. în Oradia-mare: Ieroteu Beiuș 5 fl., Petru Ionașu 1 fl., Simeonu Bica 3 fl., Petru Suciu 3 fl., Gavrilu Neteș 3 fl., Elia Bochișu 1 fl., Georgiu Horvath 1 fl., Ioan Popu 2 fl., Nicolau Zigrea 3 fl. — Prin colecta dela Visarion Romanu din Sibiu: Elia Macelariu 5 fl., Parteniu Cosma 2 fl., Elena Baronesa Papu 1 fl., Gregorie Mateiu 3 fl., Ioan Popescu 1 fl., Petru Petrovicu 50 cr., Nicolau Cristea 1 fl., Moise Lazaru 1 fl., Ioan Moga 2 fl., Ioan Preda 1 fl., Petru Roșca 1 fl., Nicanoru Frateșu 1 fl., Ilariu Pușcariu 1 fl. D. Crișanu 1 fl. Suma 369 fl. 30 cr. Suma totală a veniturilor 873 fl. 80 cr. Se scad speșele balului 271 fl. 10 cr. Rămâne venit curatu 602 fl. 70 cr.

Arad, 14 Aprile 1884. Letiția Oncu, Cass. Reun.

Cursul la bursa de Viena

din 15 Aprile st. n. 1884.

Rentă de aur ugară 6%	122.60	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	91.53	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	98.—
Rentă de hârtia 5%	88.45	Imprumutul cu premiu ung.	115.75
Imprumutul căilor ferate ungare	141.80	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	95.90	Renta de hârtia austriacă	79.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	118.—	Renta de arg. austr.	81.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	100.40	Renta de aur austr.	100.75
Bonuri rurale ungare	101.50	Losurile din 1860	137.—
Bonuri cu cl. de sortare	100.50	Acțiunile băncii austro-ungare	852.—
Bonuri rurale Banat-Timiuș	100.50	Act. băncii de credit ung.	318.—
Bonuri cu cl. de sortare	100.50	Act. băncii de credit austr.	319.70
Bonuri rurale transilvane	99.75	Argintul — Galbin împărătesc	5.72
		Napoleon-d'or	9.63
		Mărci 100 imp. germ.	59.40
		Londra 10 Livres sterlinge	121.35

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

curăței. Care cum intră se ducea mai întâiu la învțătoru, îi sârută mâna, după-aceea se îndreptă în tăcere la locul său, unde șoptiau între sine voioși și priviau asupra străinilor. De toți eră cinci-șeci-și-cinci de copii. Băeții ședeau de o parte, copilele de alta.

După-ce s'adunară cu toții, învțătorul începă cu viersu înalt: „iubiți copilași! înainte de tote să ne plecăm genunchii înaintea lui D-șeu, părintelui nostru, care e în totu locul de față și se ne rugăm lui cu supunere.“ Dicându Alexandru acestea toți cei cinci-șeci și cinci de băeți își încrucșară mâinile și ingenuchiară privind la pământ în tăcere. . . . a ingenuchiat și învțătorul. Domni din comisiă, vedându că toți se umilesc înaintea a-totu-puternicului D-șeu, urmară și ei pilda băeților. După-acesta învțătorul cetă o rugăciune frumoșă și pătrunzătoare dintr'o carte, care eră pe scaunul dinaintea lui. Asta eră atât de înțelesu, în câtu o putea cuprinde chiar și micuțulu celu de șese ani. Acesta pătrunse inima unuia din străini, în câtu îi umplură ochii de lacrimi.

Acum se rēdică cu toții. Scolarii cei mai vechi își îndreptă ochii spre o tablă neagră pe care eră scrise note, cu cuvinte, și cântă în douē voci o frumoșă rugăciune de dimineță. Cei mai mici încă bombăniau cântarea încetu, pentru sine. După-acesta scolarii cei mai bun cetesc dintr'o carte pe schimbate o poesiă evlavioșă; dēr fie-care șir se repeță cu voce mai slabă de cătră toți scolarii. Cartea se închide. Copii repeșc mai întâiu cu toții poesiă de rost, pe urmă și singuraticii, pe cari îi strigă învțătorul.

(Va urma.)

„GAZETA TRANSILVANIEI“

DIARŪ CUOTIDIANŪ.

Ca mâne se 'mplinesc 50 de ani, de când „Gazeta Transilvaniei“, sub cea mai cumplită prigonire a nĂmului romĂnescĂ, a arboratĂ în mijlocul valoroșilor și patrioticilor comercianți din BrașovĂ, acestĂ emporiĂ alĂ Transilvaniei, drapelul redesteptĂrii naționale.

TĂtĂ suflarea romĂnescĂ cu bucuriĂ și cu cĂldurĂ a îmbrĂșatĂ acestĂ diarĂ-apostolĂ alĂ poporului romĂnĂ și grupatĂ-s'au cu toți sub drapelul arboratĂ de elĂ și lucrat'au cu însuflețire și bĂrbĂtescĂ statornicĂ pentru înĂlțarea romĂnismului.

Grea și amarĂ era lupta. Tendințele de a desnaționalisĂ pe RomĂni își ajunseserĂ culmea. Legea dela 1832 adusĂ de dieta maghiarĂ glĂsuiĂ ca în seminariul romĂnescĂ din AradĂ se se învețe și ungueresce și ca: „de aici încolo la tĂte confesiunile se se admitĂ și se funcționeze numai astfel de preoți, predicatori și vicari, cari seiu ungueresce.“

ApĂratĂ-s'au cu bĂrbĂția RomĂni dintre Tisa și Carpați în contra acestorĂ uneltiri dușmane și sosit'au dupĂ nĂpțe și vijeliĂ și o țĂ cu sĂre, dar numai o țĂ, cĂci în cealaltĂ diminețĂ se ivirĂ ĂrĂși nuori furtunoși pe ceriĂ. RĂta sorții aduse din nou prigonirile de odinĂrĂ asupra capului nostru. Par' cĂ sĂrtea a voitĂ se încerce pĂnĂ unde merge țĂria și perseveranța RomĂnului.

Cu tĂte uneltirile și prigonirile însĂ „Gazeta Transilvaniei“ își ridicĂ fruntea și unindĂ suflĂtesce pe toți RomĂni luptĂ necurmatĂ și fĂrĂ pregetĂ pentru drepturile și libertĂțile opinii romĂnesci.

Adversarii noștri neperdĂnd din vedere acĂstĂ luptĂ și prețuindĂ rezultatele dobĂndite de pĂnĂ acum dupĂ adevĂrata lorĂ valĂre și-au indoitĂ puterile, și, acum dupĂ 50 de ani, și-au perfecționatĂ și rafinatĂ mijlocele pentru sugrumarea și stingerea nĂstrĂ. Prin urmare, și noi cei de astĂzi, credincioși școlari ai romĂnismului, asemenea se ne strĂngemĂ rĂndurile, și se ne indoimĂ puterile de apĂrare.

AdversarilorĂ noștri, avĂndĂ ei puterea țĂrii în mĂnĂ, le-a fostĂ preĂ ușorĂ de a ne lovĂ în tĂte interesele politice, comerciale și economice, și acum atĂcĂndĂ-ne în școlĂ ca și în bisericĂ, în limbĂ ca și în avere, nouĂ nu ne-Ă mai ramasĂ altĂ mijlocĂ de apĂrare de cĂtĂ condeiulĂ, cu care toți RomĂni datorĂ sunt de a strigĂ în lumea largĂ și de a cere dreptate și libertate pentru poporulĂ romĂnĂ dintre Tisa și Carpați.

Ast-felĂ împinși de dorulĂ de a ne folosi țĂlnicĂ și cu energiĂ de acestĂ pacinicĂ mijlocĂ apelĂmĂ la publiculĂ celĂ mare romĂnĂ pentru a ne susține în țĂlnica nĂstrĂ luptĂ naționalĂ și în firma nĂstrĂ speranțĂ de a fi încu-

ragiați, deschidemĂ abonamentulĂ la diarulĂ nostru cotidianĂ

GAZETA TRANSILVANIEI care precum acum 50 de ani a fostĂ **primulĂ organĂ de publicitate romĂnĂ**, tot asemenea și astĂzi e **primulĂ organĂ cotidianĂ romĂnĂ**, ce apare dinĂce de Carpați.

SuntemĂ siguri, cĂ publiculĂ romĂnĂ e pe deplinĂ convinsĂ de principiile, ce le profesĂ acestĂ diarĂ și de modulĂ cum acestĂ organĂ alĂ RomĂnilorĂ dintre Tisa și Carpați a sciutĂ chiar și în cele mai grele împrejurĂri se țĂe susĂ stindardulĂ naționalitĂții romĂne.

PrivindĂ dĂr cu încredere la viitorĂ, **Gazeta Transilvaniei** dela 1 Aprile a începutĂ a Ăși în tĂte țĂilele, afarĂ de Duminici, și serbĂtori, și pentru a putĂ cu înlesnire strĂbate pĂnĂ chiar și în sĂraca colibĂ a țĂranului romĂnĂ, va fi celĂ mai efinĂ diarĂ din monarhia Austro-UngarĂ:

ABONAMENTE:

Pentru **Austro-Ungaria** pe anĂ **12 fl.**, pe 6 luni **6 fl.**, pe 3 luni **3 fl.** Pentru **RomĂnia** pe anĂ **36 lei**, pe 6 luni **18 lei**, pe 3 luni **9 lei**. Domnii abonați, cari au plĂtitĂ abonamentulĂ cu stimĂ sunt rugați a ne trĂmite diferențĂ. CelĂ mai ușorĂ mijlocĂ de abonare este prin **mandatĂ postalĂ**.

REDACTIUNEA.

— ÎncĂ numai vreo cĂteva țĂile. —

MuseulĂ lui W. Winter și espositia de artĂ

DELA PĂRTA VĂMI

NOU! NOU! NOU!

S'au schimbatĂ cu totulĂ tablourile în Panorama și sunt cu multĂ mai superiĂre celorĂ din primulĂ ciclĂ. De pildĂ menționĂmĂ: **Creațiunea, PotopulĂ, DĂrimarea Ierusalimului prin Titus, o furtunĂ pe mare la litoralulĂ englesĂ, catastrofa pe drumulĂ de fer la Dundee în Scoția, festivitatea indianĂ în onĂrea prințului Wales, terribila catastrofĂ a corĂbiei „Mosel“ în portulĂ Bremei, unde s'au nenorocitĂ 400 de Ămeni în urma esplosiunii mașinei infernule, clĂdirea piramidelorĂ la vechii Egipteni, unĂ țĂrgĂ de cĂmile în Cairo, cascada Rinului în Schaffhausen, pĂduricea dela Boulogne la Paris, panorama dela Havre în FranțĂ, New-York cu noulĂ podĂ de lanțĂ, care este admiratĂ ca o adevĂratĂ minune a lumei, Viena cu Ringstrasse perspectiva, dela bisericĂ lui CarolĂ V. Espositiunea dela Viena 1873, panorama Veneției, a orașului Genf în Elveția, Bern în Elveția pe timpulĂ crĂciunului, batĂlia dela Zeidzur sub comanda lui Osman-Pașă.**

Pe lângĂ aceste se pĂte vedĂ o colecțiune fĂrte mare de chipuri de cĂra artisticĂ esecutate din mitologiĂ, etnografiĂ și istoriĂ. TotĂ asemenea capete încoronate din trecutĂ și prezentĂ.

Întrarea în tĂte despĂrtĂmintele 30 cr. — Copii mai micĂ de 10 ani și soldații fĂrĂ gradĂ plĂtescĂ 15 cr.

DeschisĂ dela 10 diminețĂ pĂnĂ 10 Ăre sĂra.

Zambach și Gavora,
FabricĂ de vestminte și recuise bisericesci de ritĂ lat. și gr.
în Budapesta, strada VĂtiului, VĂczi-utza Nr. 17.

FalonĂ seĂ OdĂjdiĂ, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori. TĂte feliiurile de stĂguri, și pentru societĂți industriale (și pentru pompieri) Cover pe

altariu, potiruri, Pietohlebnica, cĂdelniție, Pacificalu, cĂdele de altaru, policandre pentru bisericĂ, Ripide, Chivotu, cĂrți de EvangeliĂ etc. etc.

Publicațiune.

Se face cunoscutĂ, cum-cĂ țĂrgulĂ de țĂrĂ celĂ mai de aprĂpe în comuna **Lipova**, se va țĂne în 4 Maiu 1884 st. nou, ĂrĂ țĂrgulĂ de vite se va începe cu douĂ țĂile mai nainte.

Lipova (BĂnatĂ) în 20 Aprile 1884.

Antistia (primĂriĂ) comunalĂ.

TIPOGRAFIA ALEXI, BrașovĂ.

Unica tipografia romĂnescĂ în tĂtĂ Austro-Ungaria susținutĂ de unĂ particularĂ, care s'au distinsĂ la espositiunea naționalĂ din Sibiu în anulĂ 1881 și în care se tipĂresce acum și **primulĂ diarĂ romĂnĂ cotidianĂ**.

Acestei tipografii i-a succesĂ de a dobĂndĂ de la magistratulĂ orașului BrașovĂ furnisarea tipĂriturilorĂ necesare pentru orașĂ, învingĂndĂ prin concurențĂ, pe cea mai vechiĂ și renumitĂ tipografiĂ din BrașovĂ.

Avantajele pe care le pĂte oferi acestĂ stabilimentĂ fiindĂ recunoscute chiar de streini, vor îndemna, precum ni place a crede pe toți RomĂni, cari au ceva de tipĂritĂ, de a se adresa mai întâiu la noi.

Dintre operile publicate pĂnĂ acum în editura nĂstrĂ ni permitĂmĂ a recomanda:

G. Curțius. Gramatica limbei elenice prelucratĂ de StefanĂ IosifĂ, profesorĂ și directorĂ la gimnas. rom. gr.-or. din BrașovĂ, prețulĂ fl. 2.50
Gramatica limbei romĂnĂ, întocmitĂ pentru școlĂle secundare de Nicolau Pilția, profesor la gimnasiulĂ romĂnĂ greco-orientalĂ din BrașovĂ, prețulĂ 1.25

Arion, seĂ culegere de cĂnturi naționale spre întrebunțarea tinerimei de ambe-sece, culese și arangiate de Ion Dariu, învățĂtorĂ la școlĂ primĂrĂ din Satulung prețulĂ fl. —.30
Iuliu I. Roșca. Sacrificiu pentru Sacrificiu, romanĂ orginalĂ, prețulĂ —.35

MĂrtea lui Mihai VitĂznilĂ, dramĂ naționalĂ în 5 acte, de Stan PĂrjol, prețulĂ . . . —.40
RumĂnische Kunstdichtungen,  bersetzt von Theochar Alexi, prețulĂ fl. 1.—
Nona Biblioteca RomĂnĂ, anulĂ I și II . . . 10.—
NoulĂ CĂlindarĂ de casĂ intrĂ în anulĂ alĂ V-lea.

Domnii librarĂ își potĂ procura dela acĂstĂ tipografie

Romanuri originale ilustrate

spre **VĂNDARE** cu **BROȘURA**.